

Mikkel Tode Raahauges prædiken helligtrekongers søndag

Taler

Mikkel Tode Raahauge
Sognepræst

Dato

5. januar 2025

Sted

Skovshoved Kirke

Omstændigheder**Prædikentekst**

Matthæusevangeliet kapitel 2, vers 1-12

Salmer

Dejlig er den himmel blå
Himlens morgenrøde
Vor Herre han er en konge stor
–

Gør dig nu rede, kristenhed
Det runde himlens stjernetelt
De hellig tre konger så hjertensglad

1

Et jubelår!

5 Det gælder om at se det store i det små, siger man. Meget tyder på, at det er sandt, og fornemmelsen er lige enestående hver gang, når livet pludselig overrasker én ved at åbenbare dét, som man virkelig trængte til. Enten på steder, hvor man ikke havde regnet med at finde det, eller på måder, som man ikke havde haft med i sine overvejelser.

10 Det kan være et kærligt blik fra et fremmed menneske på én af de dage, hvor selvtilliden ellers ikke var på sit højeste. Det kan være et tilgivende ord fra lige netop dét menneske, som man længtes allermost efter at høre det fra. Eller det kan være – som det måske også har været tilfældet for nogle af jer i løbet af ugen, der er gået – én af de gange, hvor man fra højeste sted bliver forundt en solstråle,
15 der ligesom lyser verden op og varmer gennem kulden. I dét øjeblik kan det, selvom det måske kun varer et sekund eller to, føles som om, at selve livet bliver helt nyt! Og I kan garanteret selv fortsætte listen over overraskende steder og måder, hvor livet pludselig er blevet nyt for jer. Det håber jeg meget, for den fryd har alle mennesker fortjent at være fortrolig med.

20

Meget tyder på, det er sandt: det store kan skjule sig i det små; der kan være

nedlagt noget, der ligner skaberkraft i selv det mest undselige, og det er også dét, som evangeliet, som det kommer til os i dagens skikkelse, drejer sig om. Hér
25 hører vi om, hvordan de vise mænd følger efter det mystiske lys, som de har læst om i spådommene fra ældgamle dage og ser det allerstørste – den allerstørste – i det allermindste: Guds egen søn som et fattigt barn hos sin lige så fattige mor i den stald, som de måtte skjule sig i, fordi der ikke var plads til dem i herberget ... Og de vise mænds visdom består ikke så meget i deres viden om himmellegemer, 30 men meget snarere i at de forstår, at det store kan skjule sig i det små og derfor falder på knæ for den lille Guds Søn – selvom han blev åbenbaret for dem på et sted, hvor de ikke havde regnet med at finde ham og på en måde, som de ikke havde haft med i deres overvejelser.

35 Alt dét vender vi tilbage til om et øjeblik. Men først skal vi et smut til Rom, hvor paven for nyligt har indledt dét, han har valgt at kalde ”Håbets pilgrimmes jubelår,” som skal vare hele 2025. Jubelårene forekommer med en vis regelmæssighed efter et tilsyneladende sindrigt system og udgør en særlig periode, hvor man – som det er formuleret på Den Katolske Kirke i Danmarks 40 hjemmeside, og jeg citerer: – ”på en særlig måde stræber efter forsoning, og hvor man desuden har mulighed for at få fuldt aflad for sine synder.”

Som lutheraner skal man sandelig passe på, at man ikke eksploderer, når man støder på sådan en formulering, for de fleste af os forbinder sikkert ordet ”aflad” 45 med de såkaldte afladsbreve. Afladsbrevene var, som I sikkert allerede godt er klar over, en slags åndelige aktier, udstedt af den katolske kirke, som man kunne købe for at forkorte enten sin egen eller sine kæres tid i den pinefulde Skærsild – et ubehageligt koncept, som paven i sin tid fandt på til lejligheden for at sikre sig, at handlen kunne blive et indbringende foretagende, der kunne finansiere 50 den storslåede Peterskirke, som han så inderligt ønskede sig. Alt dét blev anledningen til, at Luther i 1517 slog sine 95 teser op på kirkedøren i Wittenberg og på den måde indledte reformationen – og endnu i dag er det svært ikke at skænke ham en venlig tanke, når man går rundt inde i Peterskirken med visheden om, at alle skattene derinde er anskaffet for fattiges ængstelighed 55 og fortvivlelse. Til en lille mand, der som en anden Herodes ville gøre sig stor på de smås bekostning.

Nuvel, ret skal som bekendt være ret, og den katolske kirke påstår selv, at det er fundamentalt anderledes med ordet ”aflad” i dag, fordi det ikke længere er 60 noget, man kan købe for penge. Men det kan skaffes på andre måder, siger de,

og i det pavelige dekret, som er blevet udstedt i forbindelse med jubelåret, der står der, at fuldt aflad for ens synder f.eks. kan opnås med bl.a. pilgrimsfærd til en af de store kirker i Rom; ekstraordinært gode gerninger; eller ved mindst én gang om ugen at afstå fra såkaldt meningsløse distraktioner – herunder sociale medier, fjernsyn, computerspil og ”visse apps” på telefonen ... Gør man blot én af disse ting, påstår paven, så bliver ens sjæl så ren, som var man lige blevet døbt. Men man kan også, siger han, gøre det for de døde i skærsilden – og i så fald er der hele to sjæle for en sjæls pris!

70

Sikke et tilbud, hva’? Det er ikke rigtig til at vide, om man skal grine eller græde, men for mig at se virker det alligevel mest oplagt at gøre det sidste. For selvom meget tyder på, at det er sandt, at det gælder om at se det store i det små, så er jeg næppe helt alene om nogle gange at gå rundt med en fornemmelse af, at også jeg bliver nødt til at udrette noget stort – gøre noget og undlade at gøre noget andet – for ligesom at gøre mig fortjent til at få lov at være i verden, som den jer er. Leve op til alle de andres forventninger til mig samtidig med, at jeg også lever op til mine egne eller hvad, det nu måtte være. Vi véd i sagens natur bedst selv, hvilke store ting vi hver især har en bange anelse om, at vi skal udrette for at få lov at være her. Og sådan skan man med tiden så let blive tanken om at frelsen – både ens egen, men måske i virkeligheden også de andres – at den er et eller andet, som man selv både kan og skal skaffe ... indtil man før eller siden må gå under i fortvivlelse over, at det aldrig for alvor lykkedes for én at gøre nok – til at opnå, ja, fuldt aflad.

85

Og så må paven selvfølgelig kalde sit lille projekt, hvad han har forstand til. Men der var ikke, og der er ikke, og der kan aldrig nogensinde komme hverken håb eller jubel ud af det. Og derfor begyndte Luther i sin tid sit opgør med og oprør mod afladshandlen ved at slå sine 95 teser op på kirkedøren i Wittenberg. I fuld overensstemmelse med, at Gud i *sin* tid åbenbarede sin Søn for verden – på dét sted, hvor ingen havde regnet med at finde ham og på den måde, som ingen havde haft med i deres overvejelser: i en stald og på et kors. Som ham, der ville leve vores fattige liv og dø vores fattige død med os. Og som med sin opstandelse ville gøre os helt ubeskriveligt rige ved håbet om, at ligesom det store kan ligge skjult i det små, sådan kan der også ligge liv skjult bag døden. I ham *alene* har vi fået vores fulde aflad – og dét uden, at vi først har skullet udrette noget stort eller gøre eller undlade at gøre noget som helst for at fortjene det.

95

Og dette er Kirkens eneste og højhellige skat, som Luther skriver det i én af sine

teser: evangeliet om Guds herlighed og Guds nåde mod syndere i Jesus Kristus. Om det allerstørste i det allermindste, som hverken Herodes i Jerusalem eller paven i Rom kan stå i vejen for. Det er ren gave. Som det kærlige blik. Som det tilgivende ord. Som solstrålen, der lyser verden op og varmer gennem kulden.

105 Det er forundt os fra højeste sted, og med Guds Søns komme til verden er der indvarslet et nytår for fattige og små. Et Håbets jubelår, der rækker langt ud over 2025 og helt ind i evigheden, hvor det skal nå sin fuldendelse. I erkendelsen af, at Gud i sin kærlighed – overraskende nok – så det store i os.

110 Amen.

Kilde

Manuskript tilsendt af taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler

115 **Kildetype**

Digitalt manuskript

Tags

Første tekstrække, Helligtrekonger, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

120 <https://www.dansketaler.dk/tale/mikkel-tode-raahauges-praediken-helligtrekongers-sondag>

125

130

135